

فرم برنامه درسی (Course Plan)

دانشکده پرستاری ام البنین

نام درس : پرستاری بزرگسالان / سالمندان ۱	تعداد واحد : ۳ نظری
مقطع : کارشناسی	مدت زمان ارائه درس : ۵۱ ساعت
پیش نیاز : تشریح، فیزیولوژی، بیوشیمی، میکروب شناسی، انگل شناسی، تغذیه و تغذیه درمانی، مفاهیم پایه پرستاری	
مسئول برنامه : آقای سلامی	

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجو با تدریس مفاهیم زیربنایی پرستاری و ایجاد توانایی در او به منظور تلفیق آموخته های خود در زمینه ی علوم پایه با مفاهیم و نظریه های پرستاری به هنگام ارائه مراقبت به مددجویان بزرگسال و سالمند مبتنی بر اصول اخلاقی و موازین شرعی

شرح درس:

در این درس با تدریس مفاهیم زیربنایی حفظ سلامت، مفهوم تعادل و اختلالات در مایعات و الکترولیت های بدن و مفهوم اختلالات حرکتی، اختلالات تغذیه ای، گوارش و ضمایم دفعی روده ای و آنورکتال به دانشجو کمک می شود تا با تلفیق آموخته های خود با علوم پایه بتواند از نظریه ها و مفاهیم پرستاری ضمن به کارگیری فرآیند پرستاری در مراقبت از بزرگسالان و سالمندان استفاده کند. در این راستا لازم است تقویت مهارت های تفکر خلاق در کاربرد تشخیص های پرستاری به منظور تأمین، حفظ و ارتقاء سلامت بزرگسالان و سالمندان از پیشگیری تا توانبخشی مدنظر قرار گیرد.

عناوین کلی:

- ۱) اختلالات مایعات و الکترولیت های بدن
- ۲) اختلالات حرکتی
- ۳) اختلالات تغذیه ای و گوارشی
- ۴) اختلالات دفعی

❖ هدف کلی

آشنایی با اختلالات مربوط به مایعات و الکترولیت ها، نقش هر یک از الکترولیت ها در بدن و اختلالات ناشی از عدم تعادل الکترولیت ها و مایعات بدن، درمان و مراقبت های پرستاری مربوطه و آشنایی با اختلالات اسید و باز

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- مقدار و ترکیب مایعات بدن را شرح دهد.
- الکترولیت های موجود در بدن را نام ببرد.
- مکانیسم های تنظیم اجزای مایعات بدن را نام برده، هر یک را توضیح دهد.
- راه های جذب و دفع مایعات را بیان نماید.
- اعضای فعال در مکانیسم های هموستاتیک را نام برده، عمل هر یک را توصیف نماید.
- کمبود حجم مایعات بدن را تعریف نماید و آن را با دهیدراتاسیون مقایسه نماید.
- علل کمبود حجم مایعات بدن را نام برده، تظاهرات بالینی، ارزشیابی تشخیصی و نحوه درمان آن را شرح دهد.
- جهت مددجوی فرضی مبتلا به کمبود حجم مایعات بر اساس فرآیند پرستاری برنامه مراقبتی تدوین نماید.
- افزایش حجم مایعات در بدن را تعریف نموده و عوامل ایجاد کننده آن را نام ببرد.
- تظاهرات بالینی، ارزشیابی تشخیصی و نحوه درمان در افزایش حجم مایعات را بازگو نماید.
- جهت مددجوی فرضی دچار افزایش حجم مایعات بدن بر اساس فرآیند پرستاری برنامه مراقبتی تدوین نماید.
- نقش و عملکرد یون سدیم در بدن را بازگو نماید.
- هیپوناترمی را تعریف، علل، علائم و نحوه درمان آن را بیان نماید.
- هیپرnatرمی را تعریف، علل، علائم و نحوه درمان آن را بیان نماید.
- جهت مددجوی فرضی دچار هیپوناترمی و هیپرnatرمی بر اساس فرآیند پرستاری برنامه مراقبتی تدوین نماید.
- نقش و عملکرد یون پتاسیم در بدن را بازگو نماید.
- هیپوکالمی را تعریف، علل، علائم و نحوه درمان آن را بیان نماید.
- هیپرکالمی را تعریف، علل، علائم و نحوه درمان آن را بیان نماید.
- جهت مددجوی فرضی دچار هیپوکالمی و هیپرکالمی بر اساس فرآیند پرستاری برنامه مراقبتی تدوین نماید.
- نقش و عملکرد یون کلسیم در بدن را بازگو نماید.
- هیپوکلسمی را تعریف، علل، علائم و نحوه درمان آن را بیان نماید.
- هیپرکلسمی را تعریف، علل، علائم و نحوه درمان آن را بیان نماید.
- جهت مددجوی فرضی دچار هیپوکلسمی و هیپرکلسمی بر اساس فرآیند پرستاری برنامه مراقبتی تدوین نماید.
- PH را تعریف نماید.
- اسیدوز را تعریف نموده، انواع آن را نام برده، علل، علائم و نحوه درمان آن را بیان نماید.
- جهت مددجوی مبتلا به اسیدوز بر اساس فرآیند پرستاری برنامه مراقبتی تدوین نماید.
- آلکالوز را تعریف نموده، انواع آن را نام برده، علل، علائم و نحوه درمان آن را بیان نماید.
- جهت مددجوی مبتلا به آلکالوز بر اساس فرآیند پرستاری برنامه مراقبتی تدوین نماید.
- انواع اختلالات مربوط به اسیدوز و آلکالوز را در مددجوی فرضی تفسیر نماید.

❖ هدف کلی

آشنایی دانشجویان با اختلالات تغذیه ای و دفعی روده ای، علائم، روش های تشخیص، درمان و مراقبت های پرستاری بر اساس فرآیند پرستاری و با بهره گیری از مهارت تفکر خلاق و پایبندی به اصول اخلاقی و موازین شرعی در خدمات پرستاری در مراقبت از مددجویان بزرگسال و سالمند.

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- آناتومی سیستم تغذیه ای و دفعی رثه ای را شرح دهد.
- فیزیولوژی سیستم تغذیه ای و دفعی _ روده ای را شرح دهد.
- آمادگی های قبل و مراقبت های بعد از انجام باریم انما را شرح دهد.
- آمادگی های قبل مراقبت های بعد از آندوسکوپی از دستگاه تغذیه ای و دفعی _ روده ای را توضیح دهد.
- مراقبت های قبل، بعد و همچنین علل آندوسکوپی فوقانی از دستگاه تغذیه ای و دفعی _ روده ای را توضیح دهد.
- آمادگی های قبل و بعد از انجام آزمایشات خونی و مدفوع را توصیف کند.
- اصول معاینات شکم را شرح دهد.
- علل انجام و نحوه جایگذاری لوله بینی معده ای و برنامه مراقبتی آنان را تدوین نماید.
- جهت مددجویان گاستروستومی برنامه مراقبتی تدوین نماید.
- علل تغذیه کامل وریدی را توضیح دهد.
- جهت مددجویان با اختلال سوء تغذیه، نوع تغذیه و انواع روش های تغذیه ای برنامه مراقبتی تدوین نماید.
- جهت مددجویان با اختلال سوء تغذیه (چاقی)، سوء جذب برنامه مراقبتی تدوین نماید.
- اقدامات درمانی در سوء جذب را توضیح دهد.
- التهاب لب و لثه را با توجه به علت ایجاد کننده آن توصیف نماید.
- اختلالات موجود در دهان در رابطه با بدخیمی، عوامل ایجاد کننده، روش های تشخیصی و درمانی آن را شرح دهد.
- جهت مبتلا به سرطان دهان برنامه آموزشی مراقبت از خود تدوین نماید.
- آشنایی را تعریف نموده و علل ایجاد کننده آن را بیان کند.
- انقباضات منتشره مری را شرح دهد.
- دیورتیکول مری، واریس مری را تعریف نموده، علل ایجاد کننده و اقدامات درمانی آن را بیان کند.
- جهت مبتلا به دیورتیکول مری و واریس مری برنامه مراقبتی تدوین نماید.
- هرنی هیاتال را توصیف و انواع آن را با هم مقایسه نماید.
- سرطان مری را شرح داده، پاتوفیزیولوژی، تظاهرات بالینی، علل و تدابیر درمانی آن را بیان نماید.
- جهت مددجویان مبتلا به سرطان مری، اختلالات ریفلاکسی و اختلالات دیسفاژی برنامه مراقبتی تدوین نماید.
- گاستریت را شرح داده، علل، عوامل مستعد کننده، تظاهرات بالینی، اقدامات درمانی و برنامه مراقبتی آن را بیان نماید.
- عوامل مستعد کننده، علل، تظاهرات بالینی، اقدامات درمانی و مراقبتی در زخم معده را شرح دهد.
- عوامل موثر، پاتوفیزیولوژی، تظاهرات بالینی، عوارض جراحی و اقدامات درمانی در سرطان معده را شرح دهد.
- جهت مددجویان مبتلا به سرطان معده قبل و بعد از عمل جراحی برنامه مراقبتی و آموزشی تدوین نماید.
- یبوست را شرح داده، علل ایجاد کننده، عوارض و اقدامات درمانی آن را بیان و برنامه مراقبتی آن را تدوین نماید.
- اسهال را شرح داده، علل ایجاد کننده، عوارض و اقدامات درمانی آن را بیان و برنامه مراقبتی آن را تدوین نماید.
- علل ایجاد کننده، پاتولوژی، تظاهرات بالینی و اقدامات درمانی در آپاندیسیت را شرح دهد.
- علل ایجاد کننده، پاتولوژی، تظاهرات بالینی و اقدامات درمانی در پریتونیت را شرح دهد.
- علل ایجاد کننده، پاتولوژی، تظاهرات بالینی و اقدامات درمانی در دیورتیکول را شرح دهد.
- جهت مددجویان مبتلا به اختلالات فوق برنامه مراقبتی تدوین نماید.
- علل ایجاد کننده، پاتولوژی، تظاهرات بالینی و اقدامات درمانی در اختلالات التهابی مزمن، کولیت اولسراتیو، کولون و سرطان روده را شرح دهد.
- علل ایجاد کننده، پاتولوژی، تظاهرات بالینی و اقدامات درمانی در گاستروآنتریت و عفونت های انگلی را شرح دهد.

- علل ایجاد کننده، پاتولوژی، تظاهرات بالینی و اقدامات درمانی در اختلالات هرنی، انسداد روده، سندرم روده تحریک پذیر و تروماهای روده ای را شرح دهد.
- جهت مددجویان مبتلا به اختلالات فوق برنامه مراقبتی تدوین نماید.
- سیستم دفاعی آنورکتال و اختلالات آن را توضیح دهد.
- علل، علائم، پاتولوژی، اقدامات درمانی و مراقبت های پرستاری سرطان روده بزرگ را توضیح دهد.
- مراقبت از بیمار کلتومی را شرح دهد.
- علل ایجاد آبه های آنورکتال، فیشر آنال، فیستول آنال، هموروئید، پاپیلونیدال را توضیح دهد.
- جهت مددجویان مبتلا به اختلالات فوق برنامه مراقبتی تدوین نماید.
- اختلالات کیسه صفرا و مراقبت های پرستاری از مددجویان مبتلا به آن را شرح دهد.
- اقدامات درمانی و پرستاری از مبتلایان به اختلالات کبد را شرح دهد.
- مراقبت از بیماران مبتلا به اختلالات پانکراس را توضیح دهد.
- جهت مددجویان مبتلا به اختلالات فوق برنامه مراقبتی تدوین نماید.

❖ هدف کلی

آشنایی دانشجویان با اختلالات و صدمات شایع، روش های پیشگیری، مراقبت و درمان و نوتوانی در سیستم های حرکتی و به کارگیری تدابیر مناسب پرستاری جهت مددجویان دچار مشکلات سیستم اسکلتی _ عضلانی

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- آناتومی و فیزیولوژی سیستم اسکلتی _ عضلانی را توضیح دهد.
- با انجام مشاهده، مصاحبه و معاینه علائم کلینیکی سیستم اسکلتی _ عضلانی را بررسی نماید، موارد مثبت و منفی را تمیز دهد.
- انواع صدمات، علل ایجاد کننده، علائم بالینی، ارزشیابی تشخیصی، درمان و اصول مراقبتی در صدمات سیستم اسکلتی _ عضلانی را شرح دهد.
- اصول پیشگیری و نوتوانی در سیستم اسکلتی _ عضلانی را توضیح دهد.
- اصول آموزش به بیمار دچار صدمات سیستم اسکلتی _ عضلانی را شرح دهد.
- مراقبت از مددجویان دچار صدمات سیستم اسکلتی _ عضلانی (شکستگی، دررفتگی، پیچ خوردگی، کشیدگی و کوفتگی) را سازمان دهی نماید.
- انواع اختلالات، علل ایجاد کننده، علائم بالینی، ارزشیابی تشخیصی، درمان و اصول مراقبتی در صدمات سیستم اسکلتی _ عضلانی را شرح دهد.
- مراقبت از مددجویان دچار اختلالات سیستم اسکلتی _ عضلانی (اختلالات متابولیکی، اختلالات عفونی سیستم حرکتی، تومورهای استخوان، اختلالات بافت همبند، اختلالات اندام فوقانی و تحتانی) را سازمان دهی نماید.
- اصول آموزش به بیمار دچار اختلالات سیستم اسکلتی _ عضلانی را شرح دهد.

روش آموزش

- سخنرانی، استفاده از پاورپوینت آموزشی، استفاده از فیلم آموزشی، بحث گروهی

شرایط اجراء

❖ امکانات آموزشی بخش

- اسلاید پروژکتور ، ویدئو پروژکتور و کامپیوتر

❖ آموزش دهنده

- استاد بخش: آقای سلامی

منابع اصلی درسی

- ۱) Janice L Hinkle, Kerry H. Cheever., Brunner and Suddarth's textbook of medical & surgical Nursing, 14 th. Ed, ۲۰۱۸.
- ۲) Polaski, A.L., Tatro,S.E. , Luckmann's Care Principle and Practice of medical surgical Nursing .
- ۳) Black, J.M. & Hawks, J.H. (Last Edition). Medical Surgical Nursing. Philadelphia: W.B. Saunders.

ارزشیابی

❖ نحوه ارزشیابی

- فعالیت کلاسی
- حضور و غیاب
- کوئیز
- آزمون میان ترم
- آزمون پایان ترم

❖ نحوه محاسبه نمره کل

- آزمون پایان ترم ۹
- آزمون میان ترم ۷
- کوئیز ۳
- حضور و غیاب و فعالیت کلاسی ۱

❖ مقررات

- حداقل نمره قبولی ۱۰
- تعداد دفعات مجاز غیبت در کلاس صفر

جدول زمانبندی درس پرستاری بزرگسالان / سالمندان ۱

سرفصل مطالب	ساعت ارائه	نحوه ارائه	منابع درسی	امکانات مورد نیاز	روش ارزشیابی
-------------	------------	------------	------------	-------------------	--------------

اعمال، حجم و ترکیب مایعات و الکترولیت ها	شنبه (۸-۱۲)	پاورپوینت، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	برونر و سودارث ۲۰۱۴، ویراست سیزدهم و.....	ویــــدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد و	آزمون های کتبی، سوالات شفاهی
انواع اختلالات آب و مراقبت های پرستاری	شنبه (۸-۱۲)	پاورپوینت، پرسش و پاسخ بحث گروهی	برونر و سودارث ۲۰۱۴، ویراست سیزدهم و.....	ویــــدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد و	آزمون های کتبی، سوالات شفاهی
نقش یون سدیم در بدن و اختلالات مربوط به آن و مراقبت های پرستاری مربوطه	شنبه (۸-۱۲)	پاورپوینت، پرسش و پاسخ بحث گروهی	برونر و سودارث ۲۰۱۴، ویراست سیزدهم و.....	ویــــدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد و	آزمون های کتبی، سوالات شفاهی
نقش یون پتاسیم و کلسیم در بدن و اختلالات مربوط به آن و مراقبت های پرستاری مربوطه	شنبه (۸-۱۲)	پاورپوینت، پرسش و پاسخ بحث گروهی	برونر و سودارث ۲۰۱۴، ویراست سیزدهم و.....	ویــــدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد و	آزمون های کتبی، سوالات شفاهی
نقش یون منیزیم و کلر در بدن و اختلالات مربوط به آن و مراقبت های پرستاری مربوطه	شنبه (۸-۱۲)	پاورپوینت، پرسش و پاسخ بحث گروهی	برونر و سودارث ۲۰۱۴، ویراست سیزدهم و.....	ویــــدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد و	آزمون های کتبی، سوالات شفاهی
تعریف PH و اختلالات مربوط به اسید و باز و تفسیر گازهای خون شریانی و مراقبت های پرستاری مربوطه	شنبه (۸-۱۲)	پاورپوینت، پرسش و پاسخ بحث گروهی	برونر و سودارث ۲۰۱۴، ویراست سیزدهم و.....	ویــــدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد و	آزمون های کتبی، سوالات شفاهی
آناتومی و فیزیولوژی و بررسی و شناخت سیستم عضلانی _ اسکلتی	شنبه (۸-۱۲)	پاورپوینت، پرسش و پاسخ بحث گروهی	برونر و سودارث ۲۰۱۴، ویراست سیزدهم و.....	ویــــدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد و	آزمون های کتبی، سوالات شفاهی
شکستگی ها، دررفتگی ها و مراقبت های مربوطه	شنبه (۸-۱۲)	پاورپوینت، پرسش و پاسخ بحث گروهی	برونر و سودارث ۲۰۱۴، ویراست سیزدهم و.....	ویــــدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد و	آزمون های کتبی، سوالات شفاهی
ادامه شکستگی (پیچ خوردگی، کشیدگی حاد و)	شنبه (۸-۱۲)	پاورپوینت، پرسش و پاسخ بحث گروهی	برونر و سودارث ۲۰۱۴، ویراست سیزدهم و.....	ویــــدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد و	آزمون های کتبی، سوالات شفاهی

آزمون های شفاهی کتبی، سوالات	ویژگی‌ها پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد و	برونر و سودارث ۲۰۱۴، ویراست سیزدهم و.....	پاورپوینت، پرسش و پاسخ بحث گروهی	شنبه (۸-۱۲)	اختلالات متابولیک استخوان (نقرس، استئوآرتریت، استئوپروز، بیماری پلاژ، استئومالاسی)
آزمون های شفاهی کتبی، سوالات	ویژگی‌ها پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد و	برونر و سودارث ۲۰۱۴، ویراست سیزدهم و.....	پاورپوینت، پرسش و پاسخ بحث گروهی	شنبه (۸-۱۲)	عفونت های استخوان (استئومیلیت، آرتریت عفونی)
آزمون های شفاهی کتبی، سوالات	ویژگی‌ها پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد و	برونر و سودارث ۲۰۱۴، ویراست سیزدهم و.....	پاورپوینت، پرسش و پاسخ بحث گروهی	شنبه (۸-۱۲)	اختلالات پا (هالوس والگوس)، تومورهای استخوان و سل استخوان
آزمون های شفاهی کتبی، سوالات	ویژگی‌ها پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد و	برونر و سودارث ۲۰۱۴، ویراست سیزدهم و.....	پاورپوینت، پرسش و پاسخ بحث گروهی	شنبه (۸-۱۲)	اختلالات ستون فقرات (دردهای قسمت تحتانی پشت، اختلالات دژنراتیو ستون فقرات و اسکولوزیس)
آزمون های شفاهی کتبی، سوالات	ویژگی‌ها پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد و	برونر و سودارث ۲۰۱۴، ویراست سیزدهم و.....	پاورپوینت، پرسش و پاسخ بحث گروهی	شنبه (۸-۱۲)	اختلالات بافت همبند (آرتریت روماتوئید، لوپوس اریتماتوز سیستمیک و اسکلرودرمی)
آزمون های شفاهی کتبی، سوالات	ویژگی‌ها پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد و	برونر و سودارث ۲۰۱۴، ویراست سیزدهم و.....	پاورپوینت، پرسش و پاسخ بحث گروهی	شنبه (۸-۱۲)	آناتومی و فیزیولوژی، بررسی و شناخت سیستم گوارشی
آزمون های شفاهی کتبی، سوالات	ویژگی‌ها پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد و	برونر و سودارث ۲۰۱۴، ویراست سیزدهم و.....	پاورپوینت، پرسش و پاسخ بحث گروهی	شنبه (۸-۱۲)	اختلالات هضم و جذب (دهان، دندان، غدد بزاقی، مری، ریفلکس معده به مری)
آزمون های شفاهی کتبی، سوالات	ویژگی‌ها پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد و	برونر و سودارث ۲۰۱۴، ویراست سیزدهم و.....	پاورپوینت، پرسش و پاسخ بحث گروهی	شنبه (۸-۱۲)	ادامه اختلالات مری (دیسفاژی، هیاتال هرنیا، آشالازی، کارسینوم مری و مراقبت ها)
آزمون های شفاهی کتبی، سوالات	ویژگی‌ها پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد و	برونر و سودارث ۲۰۱۴، ویراست سیزدهم و.....	پاورپوینت، پرسش و پاسخ	شنبه (۸-۱۲)	اختلالات معده (گاستریت حاد و مزمن، زخم معده و سرطان معده)

	برد و		بحث گروهی		
آزمون های کتبی، سوالات شفاهی	ویــــدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد و	برونر و سودارث ۲۰۱۴، ویراست سیزدهم و.....	پاورپوینت، پرسش و پاسخ بحث گروهی	شنبه (۸-۱۲)	آپاندیسیت، پریتونیت، عفونت های انگلی، سندرم روده تحریک پذیر و اختلالات التهابی روده (کولیت اولسراتیو و بیماری کرون)
آزمون های کتبی، سوالات شفاهی	ویــــدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد و	برونر و سودارث ۲۰۱۴، ویراست سیزدهم و.....	پاورپوینت، پرسش و پاسخ بحث گروهی	شنبه (۸-۱۲)	هموروئید، کیست پیلونیدال، فیشر آنال، آبسه، اسهال، یبوست، دیورتیکول، هرنیا، انسداد روده و کانسر کولون
آزمون های کتبی، سوالات شفاهی	ویــــدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد و	برونر و سودارث ۲۰۱۴، ویراست سیزدهم و.....	پاورپوینت، پرسش و پاسخ بحث گروهی	شنبه (۸-۱۲)	انواع روش های تغذیه و بیماری های ناشی از سوء تغذیه (چاقی، بی اشتهايي و پرخوري عصبي)
آزمون های کتبی، سوالات شفاهی	ویــــدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد و	برونر و سودارث ۲۰۱۴، ویراست سیزدهم و.....	پاورپوینت، پرسش و پاسخ بحث گروهی	شنبه (۸-۱۲)	جراحی های دستگاه گوارش و مراقبت های پرستاری
آزمون های کتبی، سوالات شفاهی	ویــــدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد و	برونر و سودارث ۲۰۱۴، ویراست سیزدهم و.....	پاورپوینت، پرسش و پاسخ بحث گروهی	شنبه (۸-۱۲)	پانکراتیت و سرطان پانکراس، اختلالات سیستم صفراوی (کله سیستیت و کله لیتیاژیس) و آبسه کبد
آزمون های کتبی، سوالات شفاهی	ویــــدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد و	برونر و سودارث ۲۰۱۴، ویراست سیزدهم و.....	پاورپوینت، پرسش و پاسخ بحث گروهی	شنبه (۸-۱۲)	هپاتیت، سیروز کبدی و پیوند کبد